

Makvan Kasheikal
post@demokratene.no

Partiregisteret, Brønnøysundregistrene
firmapost@brreg.no

Demokratene i Norge: Klage over vedtak om nektet registrering av utøvende organ i Partiregisteret

I følge partiloven § 8 kan klage på Partiregisterets vedtak om registrering av opplysninger om hvem som sitter i partiets utøvende organ, påklages til Partilovnemnda. Klagen skal fremsettes for registerfører (Brønnøysundregistrene – Partiregisteret) og skal være skriftlig og begrunnet.

Makvan Kasheikal klaget rettidig over Partiregisterets vedtak av 26. juli 2016 om ikke å godta melding om registrering av utøvende organ for partiet. Med begrunnelse i sakens kompleksitet og behov for å innhente ytterligere opplysninger, ble klagefristen utsatt til 1. september 2016. Klagen datert 31. august 2016 er således rettidig.

Etter videre saksbehandling opprettholdt Partiregisteret sitt opprinnelige vedtak, og klagen med tilhørende saksdokumenter ble oversendt til Nemnda fra Brønnøysundregistrene – Partiregisteret 10. oktober 2016 (ref. 2016/1813212), jf. partiloven § 8 jf. § 24. Klagen inngår i en gruppe av pågående eller avsluttede forvaltningssaker vedrørende samme parti. Tidligere har Partilovnemnda avgjort en klage over nektet registrering av et alternativt styre (vedtak av 7. oktober 2016, ref. 2016/3382/347).

Sakens bakgrunn

Det samlede begivenhetsforløpet som berøres i saksdokumentene er komplisert. I hovedtrekk er imidlertid de deler av dette materialet som er av direkte betydning for nærværende sak, relativt enkle. De kan oppsummeres slik:

Enhetsregisteret og Partiregisteret mottok 20. juni d.å. melding om styre/utøvende organ for Demokratene i Norge (heretter: DiN). Meldingen var innsendt av Terje Svendsen på vegne det som fremtrer som en fraksjon i partiets ledelse. Registermeldingen utløste 22. juni 2016 protest fra Kim Steinar Kjærner-Strømberg, som allerede hadde forsøkt å få registrert et alternativt styre. På formelt grunnlag tok Enhetsregisteret registermeldingen av 20. juni til følge. Etter klage ble dette vedtaket 16. september 2016 opprettholdt av Nærings- og fiskeridepartementet.

Senere vedtok Partiregisteret at den nevnte registermeldingen ikke ga grunnlag for å registrere utøvende organ i DiN i dette registeret. Dette vedtaket ble påklaget av Makvan Kasheikal på vegne av den fraksjon som sto bak meldingen av 20. juni 2016.

Etter å ha vurdert anførsler og bevis, jf. forvaltningsloven § 33, vedtok Partiregisteret 10. oktober 2016 å opprettholde vedtaket av 26. juni 2016 om ikke å registrere nytt utøvende organ i DiN på grunnlag av registermeldingen av 20. juni 2016. I brevet av 10. oktober er Partiregisterets vedtak som førsteinstans i klagesaken begrunnet på følgende måte:

Vedtaket om ikke godkjent registrering av 27.07.2016 var basert på at det ikke syntes godtgjort at innkalling til landsmøte av 18.06.2016 var blitt til i samsvar med partiets vedtekter. I klageomgangen har det til nå blitt anført at sentralstyremøte med beslutning om innkalling ble korrekt avholdt, og det er fremlagt protokoll fra dette møtet. En av deltakerne på møtet mener imidlertid at det ikke var snakk om et sentralstyremøte, og at det ikke ble besluttet innkalling til landsmøte. Protokollen viser heller ikke tid og sted for det planlagte møte, og vedtaket som det er protokollert fremstår ufullstendig. Det er videre strid om hva som er partiets gjeldende vedtekter, med påstander om dokumentforfalskning. Hvorvidt møte av 26.05.2016 faktisk kan anses som et sentralstyremøte, og om dette hadde kompetanse til å innkalle til ekstraordinært landsmøte, vil også avhenge av hvilke tidligere styrevalg som er gyldige, noe som i dag fremstår som uklart.

Partiregisteret anser det som en forutsetning for å omgjøre vedtaket av 26.07.2016 at det foreligger alminnelig sannsynlighetsovervekt for at prosessen i forkant av landsmøtet av 18.06.2016 var korrekt, og i samsvar med partiets vedtekter. Partiregisteret har imidlertid verken ressurser eller kompetanse til å foreta en full etterforskning av alle påståtte forhold. Selv om vi har en plikt til å påse at saken er så godt opplyst som mulig, må avgjørelsen derfor baseres på de fremlagte dokumenter. Ut fra de fremlagte dokumenter og påstander kan vi ikke se at det foreligger sannsynlighetsovervekt for at de forhold lagt til grunn for vedtaket av 26.07.2016 var feil. Det er derfor ikke grunnlag for å omgjøre vedtaket.

Kort om sakens fakta

Saksdokumentene inneholder en rekke informasjonen og påstander som vanskelig kan ha betydning for avgjørelsen av klagen. Siden registermeldingen av 20. juni 2016 bygger direkte på styrevalgene under det ekstraordinære landsmøtet i Kristiansand 18. juni 2016, må klagen i første rekke vurderes ut fra de foreliggende opplysningene om dette møtet og dets bakgrunn.

Møtet ble innkalt ved brev av 28. mai 2016 fra «Terje Svendsen, Kasserer og AU-medlem». Innkallingen opplyser særskilt at innkallingen ble sendt «På vegne av nevnte fylkesledere og sentralstyre medlemmer»; uttrykket «de nevnte» synes å vise til en rekke fylkeslag som er nevnt på s. 1 i brevet. Brevet opplyser dessuten at «forslaget fra fylkene» støttes av «3 medlemmer av sentralstyre (inkl. leder av ungdomspartiet)».

Referatet fra det ekstraordinære sentralstyremøtet som ifølge klageren fant sted to dager tidligere (26. mai 2016, møtested ikke angitt), viser at det var fem styremedlemmer til stede.

Ifølge vedtektene (begge versjoner, se nedenfor) skal sentralstyret ha minst ni medlemmer (§ 10 alt. § 9). Siden den faktiske deltagelsen for én av dem (Opsahl) er omstridt, er det noe uklart om møtet var beslutningsdyktig (minst halvparten av medlemmene i styret må delta). Saksmaterialet klargjør heller ikke hvorfor innkallingen bare støttes av «3 medlemmer», mens styret ifølge referatet enstemmig (det vil si med fire, alternativt fem medlemmer) sluttet seg til forslaget om å «imøtekomme kravet om å avholde et ekstraordinært landsmøte» (sak 2). – Den pågående fraksjonsstriden om hvilket – om noen – av to styrevalg i partiet i løpet av 2016 som overhodet er gyldig, bidrar til å øke usikkerheten om sentrale trekk av begivenhetsforløpet.

Møtereferatet gjør det heller ikke klart at det faktisk ble truffet noe vedtak om innkalling av ekstraordinært landsmøte; dette følger blant annet av at styret ifølge referatet forutsatte at innkalling først skulle finne sted dersom «fylkeslederne gir en skriftlig bekreftelse på dette». På den annen side er det dokumentert forslag om ekstraordinært landsmøte fra en rekke fylker – åpenbart som ledd i en sentralt regissert kampanje. Men innkallingen av 28. mai 2016 fra Svendsen taler dels om «fylkeslag», dels om «fylkesledere» eller «fylkene», og de fremlagte forslagene (per mail) er sendt av enkeltpersoner på vegne av DiN i vedkommende fylke. Dette stemmer dårlig med at den versjonen av vedtektene som klageren påberoper seg, bestemmer at kravet om innkalling av et ekstraordinært landsmøte må komme fra (minst halvparten av alle) «fylkesstyrer». Det foreliggende materialet godtgjør ikke at dette minstekravet er oppfylt.

Videre angir innkallingen Gardermoen som sted for det ekstraordinære landsmøtet, mens møtet faktisk ble holdt i Kristiansand. Endringen av møtested opplyses å være avklart muntlig (med hensynet til økonomi og problemer med å finne ledig lokale som anført begrunnelse). Men siden endret møtested er av stor betydning for om de møteberettigede har mulighet til å delta og gi uttrykk for sitt syn på styresammensetning mv., ville bedre klargjøring av omstendighetene rundt denne endringen, tidspunktet for og den måte den ble kommunisert på til mulige landsmøtedeltagere, ha gitt større sikkerhet for styrevalgets gyldighet. Dette gjelder også fordi møte-referatet ikke angir hvem som deltok på møtet, men nøyer seg med å opplyse at innkallingen ble enstemmig godkjent (sak 1/02).

Det er tilsynelatende strid mellom fraksjonene om hva som er gjeldende vedtekter for DiN. Men denne striden er neppe avgjørende i klagesaken: Ifølge både den versjonen som ble vedtatt på stiftelsesmøtet 8. mai 2010 (§ 13) og den versjonen som ifølge det opplyste ble vedtatt «av landsmøtet 2015-2016» (§ 11), ligger myndigheten til å innkalle ekstraordinært landsmøte til sentralstyret. Av førstnevnte versjon følger dette av at selv når innkalling kreves av et visst antall fylkesstyrer (§ 13 bokstav a siste avsnitt), er det sentralstyret som må forestå innkallingen (§ 13 bokstav a første avsnitt). Av sistnevnte versjon følger det samme uttrykkelig av bestemmelsen. Blant annet ut fra behovet for å vurdere gyldigheten av krav om innkalling fra et fylkesstyre, må en slik ordning også sies å være godt begrunnet.

En rekke andre stridsspørsmål som trer frem av saksdokumentene, er enten perifere eller helt uten betydning sett i forhold til klagegjensstanden. I samsvar med de krav som følger av forvaltningsloven § 33 jf. § 25, er det her tilstrekkelig å vise til Partiregisterets saksmateriale, som er gjort tilgjengelig for alle parter.

Partilovnemndas syn på saken

Partilovnemnda er rett klageinstans, jf. partiloven § 24 nr. 2 bokstav d, som bestemmer at nemnda skal «avgjøre klager over vedtak om registrering, jf. § 8».

Ifølge partiloven § 6 nr. 1 jf. § 3 nr. 2 b, skal det ved endringer av tidligere registrerte opplysninger om hvem som er medlemmer av partiets utøvende organ, sendes melding til Registerenheten i Brønnøysund. Både opprinnelig registrering og registrering av endringer må skje på grunnlag av stiftelsesprotokoll eller senere protokoll fra møte i det partiorgan som ifølge vedtektene utpeker medlemmene av partiets utøvende organ.

I foregående avsnitt redegjør Partilovnemnda for en lang rekke forhold som skaper uklarhet om omstendighetene rundt det ekstraordinære landsmøtet i DiN som er påberopt som grunnlag for registrering av nytt utøvende organ. Det meste taler for at det etter partiets egne vedtekter ikke er tale om et gyldig landsmøte. Sett under ett finner Nemnda det imidlertid, sett i lys av de mange og viktige uklarhetene om så vel styresammensetning som møteinnkalling og avviking av det ekstraordinære landsmøtet, tilstrekkelig å vise til at registermeldingen ikke oppfyller de krav som må stilles til klarhet om og dokumentasjon for at det utøvende organet i et registrert politisk parti kan kreves innført i Partiregisteret.

Nemnda anser ikke det som sin oppgave å ta standpunkt til de mange stridigheter som synes å pågå internt i DiN, i større grad enn nødvendig for å kunne avgjøre den foreliggende klagen. Uansett hva mer man måtte kunne finne ved å innhente ytterligere dokumentasjon som ledd i en videre prosess for å opplyse saken, er det etter nemndas syn hevet over tvil at ytterligere materiale ikke vil skape slik klarhet omkring det ekstraordinære landsmøtet at registrering i Partiregisteret ville være forsvarlig.

Partilovnemnda tillater seg i tillegg å påpeke at den fremlagte dokumentasjonen i nærværende og avsluttede forvaltningssaker vedrørende DiN indikerer omfattende intern uenighet i partiet. Slik uenighet verken kan eller bør avklares av registermyndighetene i større grad enn nødvendig for å treffe de forvaltningsvedtak som følger av loven. Medlemmer som vil partiet vel bør i stedet finne sammen med sikte på å legge et tryggere grunnlag for partiets videre virksomhet. I siste instans er det dessuten anledning til å søke intern uenighet avklart gjennom sivilt søksmål.

I denne sammenheng er det grunn til å trekke frem den mulige løsning at det innkalles til «et ekstraordinært landsmøte hvor begge partene har mulighet til å møte opp og velge en ny ledelse og vedta vedtekter for Demokratene i Norge» som nevnes i klagerens brev av 29. august 2016. Partilovnemnda har imidlertid ikke grunnlag for å ta standpunkt til realismen i dette forslaget.

På denne bakgrunn treffer Partilovnemnda, samlet til møte 1. desember 2016, følgende

vedtak:

Klagen over Partiregisterets vedtak av 26. juli 2016 tas ikke til følge.

Partilovnemndas vedtak etter partiloven § 8 kan ikke påklages videre, jf. § 24 nr. 1. Klageren kan bringe vedtaket inn for domstolene.

For Partilovnemnda

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Eivind Smith'.

Eivind Smith
Leder

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tor Henriksen'.

Tor Henriksen
Sekretariatsleder

Kopi:

Kim Steinar Kjærner-Strømberg, kimstromberg@yahoo.com